Overgang Catalogus Groenblauwe Diensten naar modelregelingen

Uw organisatie maakt op dit moment gebruik van de Catalogus Groenblauwe Diensten als staatssteunrechtelijke basis voor één of meer subsidieregelingen. Met deze notitie informeren wij u over een wijziging die vanaf 2028 gevolgen heeft voor deze regeling(en) en over de stappen die in de aanloop daarnaartoe worden gezet.

Huidige Catalogus loopt af op 31 december 2027

De huidige Catalogus Groenblauwe Diensten is door de Europese Commissie goedgekeurd tot en met 31 december 2027. Tot die datum kunnen op basis van regelingen, die onder de huidige Catalogus vallen, nog subsidieverleningsbeschikkingen worden afgegeven. Wij raden daarom aan om de openstellingsperiode van de huidige regelingen zo te kiezen dat subsidieverlening vóór 1 januari 2028 mogelijk is. Activiteiten waarvoor vóór die datum een beschikking is afgegeven, kunnen ook na 31 december 2027 worden uitgevoerd en betaald.
Nieuwe subsidieverleningen vanaf 1 januari 2028 kunnen uitsluitend plaatsvinden op basis van een dan geldige staatssteunrechtelijke grondslag; de huidige Catalogus kan dan niet meer worden gebruikt.
Overheden met een regeling die nu onder de Catalogus valt en die ook vanaf 2028 nieuwe subsidies willen blijven verlenen, zullen daarom tijdig moeten bezien op welke wijze hun regeling vanaf dat moment wordt voortgezet.

Van één Catalogus naar verschillende modelregelingen

De huidige Catalogus werkt als een omvangrijke paraplu waaronder regelingen van provincies, gemeenten en waterschappen kunnen worden gebracht. Binnen deze systematiek beoordeelt de Adviescommissie Catalogus Groenblauwe Diensten of een regeling past binnen de door de Europese Commissie goedgekeurde Catalogus.

De Europese Commissie vindt deze werkwijze, waarbij de beoordeling van individuele regelingen in belangrijke mate bij de Adviescommissie is belegd, echter niet langer wenselijk. Dit betekent dat we niet alleen genoodzaakt zijn om de huidige brede paraplu op te knippen, maar ook de vorm moeten aanpassen. Voor de Europese Commissie moet bij de goedkeuring vooraf voldoende duidelijk zijn voor welke activiteiten steun kan worden verleend en onder welke voorwaarden. Daarom wordt de huidige Catalogus vervangen door een aantal afzonderlijke modelregelingen die ieder ter goedkeuring aan de Europese Commissie worden voorgelegd. De Adviescommissie zal eind 2027 worden opgeheven.

De verschillende onderdelen die nu in de Catalogus zijn opgenomen, worden zoveel mogelijk ondergebracht in deze modelregelingen. Beoogd wordt om modelregelingen voor Landbouw en Landschap, voor Natuur en Landschap, voor Water en bodem en voor Overige onderwerpen op te stellen. Daarbij is de inzet om de modelregelingen zo breed mogelijk vorm te geven.

Tegelijkertijd zullen zij naar verwachting minder ruimte bieden voor maatwerk dan de huidige systematiek, omdat vooraf duidelijker moet zijn welke steun de Europese Commissie precies goedkeurt.

Planning en goedkeuring van de modelregelingen

De verschillende modelregelingen worden afzonderlijk ter goedkeuring voorgelegd aan de Europese Commissie. Daarbij worden de modelregelingen die betrekking hebben op de belangrijkste en meest gebruikte onderdelen van de huidige Catalogus als eerste aangemeld.
De inzet is om zoveel mogelijk van de benodigde modelregelingen vóór het aflopen van de huidige Catalogus te laten goedkeuren. Omdat iedere modelregeling een afzonderlijk goedkeuringstraject bij de Europese Commissie doorloopt, kan op dit moment echter niet worden gegarandeerd dat alle beoogde modelregelingen vóór 1 januari 2028 zijn goedgekeurd.
Naarmate meer duidelijkheid ontstaat over de inhoud en goedkeuring van de modelregelingen, wordt daarmee ook duidelijker welke mogelijkheden er vanaf 1 januari 2028 zijn om bestaande regelingen voort te zetten.

Wat betekent dit voor uw bestaande regeling?

Een regeling die op dit moment onder de Catalogus Groenblauwe Diensten valt, komt vanaf 1 januari 2028 niet automatisch onder één van de nieuwe modelregelingen te vallen. Wanneer een overheid de regeling vanaf 1 januari 2028 wel wil blijven gebruiken voor nieuwe subsidieverleningen, zal zij zelf moeten beoordelen welke staatssteunrechtelijke grondslag daarvoor het meest passend is.
Daarbij kan gebruik worden gemaakt van één van de op dat moment door de Europese Commissie goedgekeurde modelregelingen. De verantwoordelijkheid om te beoordelen of de eigen regeling aansluit bij de toepasselijke modelregeling of modelregelingen en om deze waar nodig tijdig aan te passen, ligt bij de betreffende overheid. BIJ12 zorgt ervoor dat de modelregelingen en de informatie over de voortgang van de goedkeuringstrajecten beschikbaar zijn en kan waar mogelijk ondersteunen bij vragen over de overgang. De huidige Catalogus kan niet als tijdelijke grondslag worden gebruikt als de benodigde modelregeling op 1 januari 2028 nog niet is goedgekeurd. Een overheid kan er ook voor kiezen om gebruik te maken van een andere passende staatssteunrechtelijke grondslag, bijvoorbeeld de de-minimisverordening of een toepasselijke vrijstellingsverordening. Vervolgens moet worden beoordeeld welke aanpassingen van de eigen regeling nodig zijn om aan de voorwaarden van de gekozen grondslag of grondslagen te voldoen.

Nieuwe regelingen en wijzigingen in 2027

Tot het aflopen van de huidige Catalogus blijft het mogelijk om daarvan gebruik te maken en nieuwe subsidieregelingen op basis van de huidige Catalogus op te stellen. Het opstellen en beoordelen van een nieuwe regeling kost echter de nodige tijd. Wanneer een regeling pas laat in 2027 onder de huidige Catalogus wordt gebracht, resteert nog maar een beperkte periode waarin op basis daarvan beschikkingen kunnen worden afgegeven.
Daarom wordt 15 juli 2027 als uiterste datum gehanteerd voor het voorleggen van nieuwe regelingen aan de Adviescommissie Catalogus Groenblauwe Diensten. Deze datum is zo gekozen dat een regeling nog vóór de zomer kan worden ingediend en na de zomer in de Adviescommissie kan worden behandeld.
Voor beperkte wijzigingen van bestaande regelingen die onder de huidige Catalogus vallen, kan hiervan worden afgeweken.

Wij adviseren overheden die in 2027 een nieuwe regeling willen vaststellen of een bestaande regeling ingrijpend willen wijzigen om tijdig contact met BIJ12 op te nemen via groenblauwediensten@bij12.nl. Dan kan worden bekeken of het, gelet op de resterende looptijd, nog zinvol is om gebruik te maken van de huidige Catalogus of dat het verstandiger is om te anticiperen op de nieuwe modelregelingen.